

ADRIAN
DOHOTARU

Concurs de împrejurări piesă în două acte

PERSONAJELE

NANA
ION
PROFESORUL
PRORECTORUL
MANASE
SELINA
CORA
UN EUFORIC

Decorul

În timp ce spectatorii intră, mașiniștii montează mobilierul de interior modest, confortabil al tinerei familii Moraru și biroul masiv, cu scaun sculptat, al Prorectorului. La ora începerii spectacolului decorul este montat.

ACTUL I

Locuința familiei Moraru. După-amiază de iarnă. Nana bate, raș, silabisind, la mașină. Ion citește într-un fotoliu. Liniște. Armonic.

NANA Mă frică să nu se nască iafirma. Să nu sufere toată viața de o boală incurabilă. Am auzit că unii copii se nasc fără anticorpi. Adică fără puterea de a lupta cu bolile. Și sînt ținuta

captivi, în departe de lume... Ar fi cumplit.
ION Ce te-a apucat? Tu ești o femeie zdravănă. Eu sînt sănătos. Nu se poate naște decît normal.

NANA : Natura greșește uneori...
 ION : Toată lumea e o greșeală. Iar noi, oamenii, un accident. Genetic.
 NANA : Dar e cumplit ! De ce ? De ce nu putem fi siguri, de ce nu putem fi feriți de accidente, de pericole, de monștri ?
 ION : Draga mea, selecția naturală ! Cei tari rezistă, își impun punctul de vedere, se realizează ca oameni, ca indivizi. Cei slabi dispar.
 NANA : Aș vrea ca fiul nostru...
 ION : Fiica noastră.
 NANA : Să fie tare, indestructibil !
 ION : O să fie. Îți jur. Toți medicii îmi spun că nașterea va decurge normal. Că totul e în regulă. Să nu te temi !
 NANA : Mă tem.
 ION : Pentru tine ?
 NANA (*îmbrățișându-l*) : Pentru amândoi.
 ION : Te iubesc, Nana. Tu ai fost un copil tare. Ai fost o luptătoare. Eu m-am îndreptat spre ce aveam de făcut sigur, fără accidente. Toate porțile mi s-au deschis înainte, de la sine, largi. Pofțiți, cetățene ! E dreptul dumneavoastră să ocupați acest loc. Pe când tu... Tu ai avut întotdeauna de luptat. E fantastic câtă putere de luptă zace în tine. Eu cred că n-aș fi rezistat. De aceea te iubesc. Și te admir, draga mea.
 NANA Învățam de mîncam pămîntul și, cu toate astea, am căzut de trei ori la examenul de admitere...
 ION : Accidente...
 NANA : Eram zece pe un loc. Zece ! O dată chiar paisprezece pe un loc ! Dracu' știe, nici prea frumoasă nu eram ca să plac, să fac impresie. Nici prea bine îmbrăcată nu eram. Aveam două rochii și un singur palton. Pe care-l purtam cu schimbul cu soră-mea. Și, mai ales, nu cunoșteam pe nimeni. O dată, cînd am intrat la examenul de spaniolă, una din candidate, fiica unui mare profesor universitar de la medicină, a spus numai enormități. Vorbea, vorbea ca să dea impresia celorlalți din comisie, care nu cunoșteau limba, că știe. A luat 10 ! Mi-a venit rîndul, știam subiectul fără greșeală, am vorbit exact. Am luat 7. N-am să-l uit niciodată pe profesorul ăla. L-am privit lung în ochi. Aș fi vrut să-l fac țândări cu privirea. A tresărit ! Mai tîrziu l-am văzut la catedră. Toată viața s-a ocupat de manevre de culise, nu de știință.
 ION : Trebuia să-i fi spus acolo, pe loc, cu glas tare că ți s-a făcut o nedreptate !... Hai să nu ne mai gîndim acum la ce a fost urît.
 NANA : Eram speriată. Veneam de la capătul lumii, domnule !

ION : Îi urăsc pe nemernicii ăștia care se joacă cu destinul oamenilor, așa, pe ochi frumosi, pe șoapte, pe telefoane discrete... Sau chiar pe bani ! Sînt niște criminali !
 NANA : Iubitule, iar îți pierzi cumpătul !
 ION : Dacă ar fi după mine, aș introduce pedeapsa cu moartea pentru fiecare delict de deturnare a omului de la adevărata lui menire. Din punctul ăsta de vedere aș fi feroce...
 NANA : Iartă-mă, dar nu mi te pot închipui feroce !. Ești atît de bun ! Mă gîndesc cu teamă că am fi putut trece unul pe lîngă altul fără să ne cunoaștem.
 ION : Imposibil !
 NANA : Mi-ești drag. Și mi-e teamă.
 ION : De ce ?
 NANA : Mi-e teamă pentru noi, pentru copil, de ceea ce îl așteaptă pe lume...
 ION : Nana, fii cuminte ! Nașterile sînt acum floare la ureche. Iar în ce privește viitorul...
 NANA : Se spune că soarele n-are voie să răsară de două ori peste o femeie care naște...
 ION : Iar tu o să naști în cîteva minute. Tu ești o minune a naturii ! O să faci o fată de-o să lași pe toată lumea cu ochii-n soare !
 NANA : Spune-mi, de ce vrei tu o fată ?
 ION : Ca să semene cu tine.
 NANA : Dar fetele seamănă cu tații !
 ION : De ce vrei tu un băiat ?
 NANA : Ca să aibă ochii tăi... Ești frumos, Ioane. Ești atît de frumos că mi-e teamă de toate fetele care lucrează în laboratorul tău. Am văzut cum te privesc : te sorb din ochi ! Îmi venea să le strig să închidă ochii cînd vorbesc cu tine.
 ION : N-am timp să le vîd.
 NANA : Aha ! Va să zică, numai pentru că nu ai timp, nu le vezi !... Ioane, tu m-ai înșelat vreodată ?
 ION : Nu. Dar tu ?
 NANA : Nici eu.
 ION : Ar fi cumplit să ne batem joc unul de altul.
 (*Sonerie.*)
 NANA : Mi se pare mie sau sună cineva ?
 ION (*după ce a deschis ușa*) : Bună seara, domnule profesor.
 PROFESORUL : Deranjez ?
 NANA : Nu, cum o să deranjați ? ! Pofțiți înăuntru.
 PROFESORUL : N-am mai sunat la telefon. Am alergat într-un suflet să vă dau marea veste.
 NANA : Dar, vă rog, stați jos ! Beți o cafea ?

PROFESORUL : Ferească Dumnezeu! N-am voie. Nici nu mai țin minte de când n-am băut o cafea. Doctorii m-au amenințat că dacă pun pe limbă un strop de cafea sau de alcool, pot face vizite de curtoazie ingerilor.

NANA : Atunci, un măr!

PROFESORUL : Un măr? O, nu! Tentativa e prea mare. Știți bancul cu mărul?

NANA și ION : Nu.

PROFESORUL : Sfirșitul lumii. După ultimul, al treilea război mondial. Ruine, scrum și fum. Ultimul supraviețuitor umblă rupt, flămînd... Deodată aude undeva un plîns de femeie. Plin de speranță, se îndreaptă spre ea: n-ai ceva de mâncare, femeie? Iar femeia scoate din sîn... un măr. Adam se retrage îngrozit. „Iar?! O luăm de la început?!”

NANA : Asta face parte din seria bancurilor apocaliptice ale profesorului.

PROFESORUL : M-am luat cu vorba și am uitat să vă dau vestea cea mare! Chiar adineauri am vorbit cu profesorul Baltazar: am studiat statul de funcțiuni împreună cu un inspector de la minister. Ei bine, avem un post liber de filolog principal! Așa că e timpul să-ți faci dosarul.

NANA (îl îmbrățișează pe Profesor): În sfîrșit! În sfîrșit!

PROFESORUL : Da, în sfîrșit! În sfîrșit, s-a eliberat un post! A ieșit cineva la pensie.

NANA : Uraaaaaa!...

ION : Nana! Să nu-ți faci rău!

NANA : Vă mulțumesc! Nu mă mai așteptam. Aproape că-mi luasem gîndul.

PROFESORUL : Și eu mă resemnasem la un moment dat. La urma urmei, mi-am zis, poate că e mai bine să lăsăm în seama hazardului postul ăsta: să-l ocupe cine-o vrea și cum s-o nimeri! Dar mi-am adus aminte că și pentru mine a luptat cineva, cîndva: profesorul meu... Ca să mă rețină la catedră și să-i continui opera. Pe vremea aceea, însă, nu se înghesuia nimeni în cercetare. Toți fugeau în diplomație. Eu am avut ambiția să rămîn la catedră, cu o leafă de mizerie, ca să mă ocup de limba asta pe care o vorbim și pe care uităm că o vorbim. Astăzi, fiecare om care rezolvă câteva cuvinte în crucișate crede că e un expert în vocabular... Prea ni se pare că toate ușile se deschid cu o singură cheie și toate emoțiile se exprimă în aceeași gramatică... Fals! Fals! Nana, dacă eu n-o să mai apuc, promite-mi că o să scrii odată despre oamenii ăștia care ne fură cuvintele, le folosesc în mod abuziv și le impun cu sensuri deturnate.

NANA : Astăzi sînteți prea pornit, domnule profesor!

PROFESORUL : Pentru mine fiecare cuvînt e fascinant. Așa cum pentru un arheolog e fascinantă necropola în care regii sînt îngropați cu toată familia lor, cu toți caii, scuturile, amforele și cupele de lut din care sorbim pînă astăzi fumul unei limbi apuse de mult... Pentru noi, dragă Nana, limba e mai ales un imens șantier arheologic... Ei, pe mine vă rog să mă iertați! Trebuie să plec. Am început să bat cîmpli. Vă mulțumesc.

ION : Noi vă mulțumim.

NANA : Îmi pare rău că nu mai vreți să stați.

PROFESORUL : E foarte plăcut aici, la voi. Dar mie mi-a fost întotdeauna frică de locurile în care începeam să mă simt bine. Și apoi sînt mulțumit că am reușit să obținem ceea ce am dorit: un loc mai bun sub soare. Și nu uita: cel mai trist lucru pentru un om e să nu se întâlnească niciodată cu el însuși.

NANA : Ce vreți să spuneți?

PROFESORUL : Că tu ai acum prilejul să te întâlnești cu tine însăși, adică să împlinești un vls, un ideal. Restul e, cum să-ți spun... nu mai are importanță! La revedere. Sînt fericit.

NANA : Și eu!

PROFESORUL : Atunci ne-am înțeles! Mîine vă aștept cu cererea. Mîine, în timpul dimineții, pînă la ora 12. Pe urmă intru la curs. La revedere. Să fie într-un ceas bun!

ION : La revedere.

(Profesorul iese.)

NANA : În sfîrșit! În sfîrșit!... Îmi pare rău doar că s-a nimerit chiar acum... O să fie cam mult de alergat.

ION : Lasă că mă ocup eu de chestiile astea...

NANA : În sfîrșit, scap de școală, de zgomotul ăla infernal pe care-l fac copiii, de scriștălaala ala mărunță, de foșnetul din bănci... Oare el, copilul, știe? Oare el simte cît de fericită sînt acum? Fac, în sfîrșit, ce-am vrut: cercetare! Mă voi ocupa de teoria limbajului!... Oare toți oamenii se trag din maimuțe?

ION : Toți, în afară de cel care nu s-au tras încă bine din maimuță.

[În timp ce Nana și Ion completează dosarul se înregistrează o conversație telefonică: Prorectorul : Da, vă rog... O voce (de la celălalt capăt al firului) : Tovarășe prorector... Prorectorul : Da, tovarășe director general. Vă ascult. O voce : Vă telefonez în problema aceea de care am

mai vorbit... **Prorectorul**: Dacă nepotul dumneavoastră e bine pregătit, e la zi cu bibliografia, a publicat lucrări cu caracter științific, are șanse să la concursul. Dacă nu, nu! **O voce**: Sinteți sigur că are șanse? **Prorectorul**: Eu nu vă pot garanta nimic. Există o comisie a senatului compusă din mari somități, membri ai Academiei etc., etc. **O voce**: Mie mi-e teamă că... **Prorectorul**: Vă asigur că acest concurs se va desfășura sub semnul celei mai înalte exigențe și în mod... **O voce**: Prin urmare... **Prorectorul**: Desigur, mai întâi intră în concurs dosarele. Vrem să cunoaștem exact activitatea candidatului, configurația sa morală, opțiunea sa politică etc., etc., etc...]

ION (la telefon): Tată, spune-mi, de când ești tu membru de partid? Din '39?! Fantastic! Nici nu știam ce tată valoros am! Noi? Bine. Mai are, mai are... O lună, două. Medicul i-a recomandat să stea liniștită, să nu piardă sarcina. Se simte bine...

NANA: Dar mama ta când s-a născut? Intreabă! În ce an? Din ce organizație politică a făcut parte?

ION (cu mîna pe receptor): Din nici una. Bada. La un moment dat din U.F.D.R...

NANA: Ce-i asta?

ION (la telefon): Îi trebuie numai pentru dosar. Nu. Nu pentru intrare în partid. Nu, deocamdată... Pentru un post de cercetător la Centrul de lingvistică... Tată, dă-mi-o puțin pe mama. Adică, nu, mai rămii! Spune-mi, când s-a născut mama? Când? În 1920? În cît? În 13 decembrie... Dar tu?... În 1910, știam, dar nu-mi mai aduceam aminte ziua. 13 octombrie. Perfect!... Mulțumesc. Vă mai sun eu cînd avem nevoie. La revedere...

NANA: Mi-e îngrozitor de rușine cu tine. Cum se poate să nu știi cînd s-au născut părinții tăi?

ION: Pentru că habar n-am! Nu și-au sărbătorit niciodată zilele de naștere în prezența noastră. Nu știu de ce. Din discreție?... Din pudoare?... Și nu mi-a venit niciodată în minte să-l întreb.

NANA: Treaba asta nu-mi place la tine. Eu înțeleg că ești distrat, că ești cu capul în nori, dar zilele de naștere!... Tu știi cînd m-am născut eu?

ION: În iunie!

NANA: Ioane!

ION: În iulie!

NANA: În cît iulie?

ION: În 19?...

NANA: Mă faci să mă îndoiesc de existența ta! Tu duci o viață dublă! Nu mai ții minte zilele cînd îmi aduci flori și-mi cumperi cadourile cele mai neinspirate din lume!?

ION: Iartă-mă, dar pentru mine fiecare zi e o zi de naștere de-a ta...

NANA: Mă îngrozești! Cum o să las copilul pe mîna ta? O să uiți să-l declari la oficiul de stare civilă! Absorbit de o invenție, de un filtru de beriliu sau mai știu eu ce — o să-l pierzi într-un magazin, o să-l rătăcești pe stradă! M-am născut în 20 iulie!... Mă întreb dacă o să-ți mai aduci aminte cîndva de mine...

ION: Sint obosit, iartă-mă! Acum nu-mi aduc aminte nici de mine. Habar n-am pe ce lume sint. Dacă m-ai lăsa să dorm, aș dormi neîntors 72 de ore...

NANA: Și pe urmă vrei să mă cumperi cu texte de muzică ușoară: că în fiecare zi e ziua mea de naștere!... La figuri de stil nu te întrece nimeni!

ION: Hai, că s-a făcut miezul nopții și mai avem destul...

NANA: Unde lucrează cumnații tăi?

ION: Radu, bărbatul soră-mi, lucrează la un institut de proiectări... cum să spun... de vapoare. Iar Nicoleta, nevasta lui frate-meu... Habar n-am! E stenodactilografă, dar n-am întrebaticiodată unde. Stai să-i dau un telefon... Alo, frate-meu? Nu cumva dormeai?! Salut. Fii atent! Cînd te-ai născut, în ce an, luna, ziua ora. 21 iunie 1949... Ești mic și prost! Dar nevastă-ta, unde lucrează? La ICSIM! Ce-i aia? Aha... Aha... Prea complicat. (Nanei.) ICSIM. Mersi. Salut. Cînd ne vedem?... Acum?... La ora asta?!... Da, da, știu: soră-mea s-a născut la 27 mai... E clar, e clar!... Ia, nu mă lua și tu peste picior! Aaaa, nici tu nu știi! Eu m-am născut pe 1 aprilie 1941. Pa!

NANA: Mă întreb cum de te-am luat, cum de nu mi-am dat seama că te-ai născut de 1 aprilie?!

ION: M-am născut de 1 aprilie, dar tata m-a declarat cu o zi mai devreme, pe 31 martie.

NANA: Voi, aștia din familia voastră, vă cam jucați cu calendarul!

ION: Sintem nemuritori!... Hai să vedem ce nu mai știm despre noi...

NANA: Dacă posedă avere...

ION: Da. Cea mai mare avere de pe pămînt: creierul! Materia cenușie!

NANA: Scriu?

ION: Trage o linie sau scrie: fără avere!

NANA: Rude în străinătate?

ION: N-am pe nimeni. Tu?

NANA: Nici eu.

ION: Prin urmare, avem cele mai pure dosare personale din lume! Cele mai curate biografii! Înainte de 23 August n-am făcut nici un fel de politică...

NANA: Tații noștri au fost ilegaliști...

ION: Mamele noastre, casnice și fără de partid!

NANA: Am făcut școala elementară, liceul și universitatea aici! Sîntem crescuți și educați în anii aceștia!

ION: N-am omorît pe nimeni, n-am luat locul în viața nimănui, nu ne-am călcat în picioare unul pe altii.

NANA: Trăim eliberați de orice constrîngere, de orice prejudecată!

ION: Într-o garsonieră tip, proprietatea statului!

NANA: N-avem nimic de ascuns!

ION: Nimic de reproșat!

NANA: Nimic de împărțit cu lumea!

ION: Asta e cel mai frumos lucru pe care l-ai spus: „N-avem nimic de ascuns!”... Aceștia sîntem! Nu trageți, tovarăși! (*Rid amîndoi.*)

NANA: Prin urmare, cererea e aici. Fii atent! Îți pun ceasul să sune la șase! Profesorul ajunge la catedră la 7. Pe urmă se ia cu treburile și dispăre. Cînd se scoală de dimineață...

ION: Sapă groapa altuia! Știu. Voi fi cel mai frumos somnambul din orașul acesta!

NANA: Caracterizarea?

ION: Este!

NANA: Recomandarea?

ION: Este!

NANA: Lista lucrărilor publicate?

ION: Este!

NANA: Fișa personală?

ION: Este!

NANA: Autobiografia?

ION: Este!

NANA: Diploma?

ION: Este!

NANA: Fotografiile-tip?

ION: Este!

NANA: Sînt! Sînt, nu... este! Vorbești ca mameleucii!

ION: Ca inginerii!... Știi care-l asemăna-rea dintre un inginer și-un cîine?

NANA: Nu.

ION: Amîndoi te privesc cu ochi la fel de inteligenți, dar nu știu să se exprime... Pot să te felicit pentru viitorul tău post de cercetător în domeniul limbilor tragice de pe continent?

NANA: De ce tragice?

ION: Nu se spune că sînt lăsate cu limba de moarte?

NANA: Termină cu bancurile proaste! Și nu-mi aduce aminte de moarte, acum.

ION: Iartă-mă. Desfac o șampanie? Mai avem?

NANA: Nu.

ION: (*iese*): La urma urmei, cum mi se spune mie pe continent?

NANA: Ion, John, Johann, Giovanni, Ivan, Janos, Jan, Juan ș.a.m.d., ș.a.m.d.

ION: (*revine cu o sticlă de șampanie și pahare*): Un nume universal valabil!

NANA: N-am știut că am un soț alt de nebun. În fiecare zi îmi rezerv o surpriză!

ION: În fiecare zi e ziua ta de naștere! (*O invită la dans.*)

NANA: Mai încet, mai încet, că pe urmă mă trezesc la maternitate! Și nu cred că mai ești în stare să mă iei în brațe!

ION: (*o ia în brațe*): Ai peste două sute de kilograme!

NANA: Nu fi obraznic!... Să nu-mi spui că vrei s-o faci balerină!

ION: Nu spun.

NANA: Nici actriță de film?

ION: Nici.

NANA: Nici coafeză?

ION: Nici.

NANA: Ce-ai vrea s-o faci?

ION: Stewardesă.

NANA: Ce ți-a venit?

ION: Ca să fie aeriană ca mine.

NANA: Și eu să rămn cu picioarele pe pămînt în locul vostru, nu?

ION: Dar cu capul în nori! (*Se stinge lumina.*) Lumină! Lumină să se facă! (*Aprînd o lumină și se privesc ochi în ochi.*) Noi doi nu avem dreptul să ne iubim ca toți ceilalți oameni de pe pămînt. Aș vrea să-ți fac o declarație de dragoste cum nu s-a mai făcut...

NANA: Ce frumos ești!

ION: Exagerez!

NANA: Ești foarte frumos!

ION: Nu sînt!

NANA: Și te iubesc!

ION: Și eu!

NANA: Și cred că fac parte dintre fericite femeii care și-au găsit omul potrivit. Pentru că noi doi ne potrivim și în gînduri, și în vorbe, și în fapte, și în dragoste, și în tot ce am făcut pînă acum. Iar fata asta care trebuie să vină pe lume o să fie cel mai frumos vis din viața noastră... Mă iubesti?

ION: Te iubesc.

NANA: Dacă ai ști ce fericită sînt că te-am întîlnit!...

Biroul Prorectorului.

PRORECTORUL (*la telefon*): Da, vă rog... Da, tovarășe director general. Vă ascult... Dacă nepotul dumneavoastră e bine pregătit, e la zi cu bibliografia, a publicat lucrări cu caracter științific, are șanse să ia concursul. Dacă nu, nu!... Nu, eu nu vă pot garanta nimic. Există o comisie a senatului compusă din somități, membri ai Academiei etc., etc... Vă asigur că acest concurs se va desfășura sub semnul celei mai înalte exigențe și în mod... Desigur, mai întîl întră în concurs do-sarele. Vrem să cunoaștem exact acti-

vitate candidaturii, configurația sa morală, opțiunea sa politică... La revedere. La revedere. Nu încapă nici un abuz. Vă salut. Vă salut... (*Închide telefonul; intră Selina.*) Aaaa, sărut mîinile! (*Îi iese în întîmpinare.*) Sărut mîinile! Vîno, Selina! Vîno, ia loc! De cînd m-ai anunțat că vîi mi s-a urcat temperatura!

SELINA: Sper că nu ești bolnav. Circulă o gripă îngrozitoare prin oraș. Am auzit că s-au înregistrat cîteva cazuri mortale. Ai grijă de tine, Marine...

PRORECTORUL (*îi oferă o țigară*): Sînt imun la viroze. Nu uita că vin de la țară. Sînt sănătos tun.

SELINA: De unde ai tu țigări din astea fine?

PRORECTORUL: De la femeile de serviciu. Habar n-am de unde le procură. Dar la prețuri exorbitante. Și apoi, la vîrsta asta, la funcția asta... Îmi pot permite și eu să fumez o țigară scumpă. Mai ales cînd am musafiri atît de scumpi.

SELINA: Iată că ți-ai atins țelul. Ai ajuns o somitate. O personalitate. Deși, la ambiția ta, credeam că o să ajungi ministru!

PRORECTORUL: Prefer să rămîn om de știință. Un post de ministru e fragil. Azi ești, mîine nu ești. Pe cînd de la catedră e greu să fii dat afară! Or, la vîrsta mea, trecut prin atîtea examene de viață, mi-e greu să cred că pot comite o prostie atît de flagrantă încît, mă-nțelegi, să fii dat afară...

SELINA: Uite de ce am venit la tine, Marine: Carmen, fetița mea, a terminat facultatea de limba engleză și a fost repartizată la... Nu-ți spun unde pentru că nu o să îți mînte și, oricum, nu are nici o importanță. Ei bine, fata, am fost asigurată, primește negație de la secția de învățămînt de acolo — unde am o cunoștință foarte apropiată. Chestiunea e că nu-i găsesc post în oraș. Și am auzit că institutele de cercetări țin de tine. M-am gîndit să ți-o propun pentru un post de... ce vrei tu!, la orice institut. Fata și-a găsit și un bărbat minunat, se va mărita în curînd... N-are sens să-și strice viitorul la capătul lumii!

PRORECTORUL: Nu e nici o problemă. Cînd a terminat facultatea?

SELINA: Anul acesta, evident.

PRORECTORUL: E puțin mai complicat, dar, pentru tine, se aranjează. Nu e nici prima, nici ultima derogare. Cîți ani are?

SELINA: Fata? Douăzeci și trei.

PRORECTORUL: Douăzeci și trei... Cam cît aveai tu cînd ne-am cunoscut... Ai rămas aceeași femeie frumoasă! Ce pasiune nebună făcusem pentru tine!...

A cîștigat Avram. Recunosc, pe merit. Avea mai mult farmec, era frumos, deștept. Eu eram o figură de planul doi... Păcat că s-a prăpădit! Prea devreme! Prea puneau totul la inimă.

SELINA: Și fuma enorm. Țigară de la țigară... Și nu dormea nopțile... De parcă ar fi ținut cu orice preț să se sinucidă.

PRORECTORUL: Să-i fie țărîna ușoară! N-am apucat să ne vedem prea des în ultimii ani, dar îl simțeam mereu prezent, undeva, pe aproape. Oamenii ca el îți dau un fel de certitudine bizară că lumea nu se poate clătina, că nu-și poate pierde echilibrul.

SELINA: Prin urmare, mă pot bizui pe tine. Unde crezi că ar putea lucra?

PRORECTORUL: Am eu ceva în perspectivă imediată pentru ea. Un post pentru care se luptă o grămadă de neche-mați, cu pile, cu intervenții. Tocmai bine! Îi păcălim pe toți și o angajăm pe fii-ta! Ai încredere în mine. În memoria lui Avram, mă simt obligat pînă la pămînt.

SELINA: Îți mulțumesc, Marine. Ne-ar face mare plăcere și mie, și lui Carmen, și viitorului meu gînere, să treci într-o seară pe la noi cu doamna — pe care nu mi-ai prezentat-o!... Am auzit că ți-a fost studentă... Ai avut curaj! Mare curaj!... Ne leagă atîtea amîntiri frumoase, am avea atîtea lucruri să ne spunem... La revedere.

PRORECTORUL: La revedere, Selina... Ce zile frumoase!...

SELINA: Ni se păreau frumoase pentru că eram inconștienți și... îngrozitor de tineri... Mîine dimineață ai dosarul fiicei mele pe birou. Pa! Te așteptăm. (*Iese.*)

PRORECTORUL: Pa! (*O conduce și se reîntoarce la birou; sună telefonul. La telefon.*) Da, vă rog... Am onoarea, tovarășe director. Vă ascult... Sigur că da... E de la sine înțeles. Nu vă cerem decît să-i dați transferul. ... Știm că e valoros. L-am văzut la treabă... Ne înțelegem noi... Sînteți de acord?... Ne înțelegem noi. Veniți pe la mine? Vă aștept. Nu mă deranjați. Cum o să mă deranjați? E în interesul fotbalului! Vă aștept. (*Închide; intră Ion.*)

ION: Bună ziua.

PRORECTORUL: Dumneavoastră?!

ION: Mi s-a spus că dosarul trebuie aprobat de dumneavoastră înainte de a intra în senat.

PRORECTORUL: Bine. Luați loc.

ION: Mulțumesc.

PRORECTORUL (*răsfoind dosarul*): Mda... Interesant... Care sînt argumentele? Și care ar fi meritele pentru care tovarășa dorește să treacă în cercetare? Pentru cercetare sînt necesare,

totuși, niște aptitudini, niște calități deosebite.

ION: Știm acest lucru. Citiți, vă rog, măcar cererea.

PRORECTORUL: Ce vreți să insinuați? Că n-am citit-o?

ION: N-aș vrea să vă grăbiți. E vorba de destinul unui om. Și nu cred că e momentul să fiți... cum să vă spun?... plictisit.

PRORECTORUL: Păi, când vii cu astfel de intervenții...

ION: Ați înțeles greșit. Eu nu vin cu intervenții. Azi-dimineață, când am adus dosarul pentru a fi înregistrat, mi s-a spus că e nevoie de avizul dumneavoastră.

PRORECTORUL: Dar cum ați aflat dumneavoastră de acest post?

ION: E secret de stat?

PRORECTORUL: Vă atrag atenția că vă pot da afară imediat! Ce-i insolența asta?!

ION: Tovarășe prorector, nu mai sînt la vîrsta mustrărilor severe și a avertismentelor!

PRORECTORUL: Nu poate ieși nimeni, domnule, la pensie, nu poate pleca nimeni din cercetare fără să se găsească douăzeci de... de aspiranți, de uzurpatori gata să exercite presiuni, să pună în funcțiune relații, să dea buzna în cabinetul meu... Deși scrie clar, afară, când am ore de audiențe!

ION: Audiențe dăm tot timpul, tovarășe prorector. Și eu conduc un sector de activitate și sînt mereu oprit de cineva să lămuiesc anumite probleme. Și fără orar de audiențe.

PRORECTORUL: În ce domeniu lucrați dumneavoastră?

ION: Nu e vorba de mine acum. E vorba de soția mea.

PRORECTORUL (*citind în dosar*): Ah, da... Orlogerie industrială... Ce să fac eu cu dumneavoastră? Ce să vă spun? Sînt pur și simplu asasinat de o săptămînă cu telefoane și intervenții pentru postul ăsta... Văd că soția dumneavoastră întruște toate condițiile profesionale. Cunoaște zece limbi... Chiar zece?! Le stăpînește la perfecție!? Cu certificat de traducător? A editat opt manuale și o metodică de predare a limbilor străine... Dar a depășit vîrsta!

ION: Cum adică? Nu înțeleg. Are 34 de ani!

PRORECTORUL: Am luat hotărîrea să nu mai angajăm în cercetare oameni peste 33 de ani.

ION: Cine a luat hotărîrea asta?

PRORECTORUL: Am dat dispoziții clare în acest sens. Dacă n-ar fi îndeplinit una sau alta din condițiile de ordin profesional, s-ar fi putut discuta. Dar așa..

ION: Cînd a terminat facultatea i s-a spus că nu poate intra în cercetare pentru că nu are stagiul de trei ani în producție. Acum are 10 ani și o activitate... Ați văzut și dumneavoastră! Nu e la îndemîna oricui să scoată nouă cărți, să traducă încă pe-atîtea. Fata asta e foarte bine pregătită! De ani de zile visează să facă cercetare lingvistică. Altfel nu s-ar fi apucat să învețe atîtea limbi! Și nici măcar nu-i poate fi primit dosarul?

PRORECTORUL: Nici. Îmi pare rău.

ION: E ceva nedrept aici! Oare toți cei din Centrul de lingvistică sînt tineri sub 33 de ani?

PRORECTORUL: Ar fi absurd! Dimpotrivă: au, aproape toți, peste 33 de ani! Tocmai de aceea ani luat hotărîrea să îmbunătățim criteriile de vîrstă. Nu vreau să ne transformăm în institut de geriatrie!

ION: Dar la 34 de ani un om nu e bătrîn!

PRORECTORUL: Asta e! Dispozițiile sînt clare și nu am de gînd să le încalc chiar eu.

ION: Nu poate exista nici o dispoziție prin care să fie îndepărtat un om care merită, care e foarte bine pregătit și de care e nevoie în Institut! Dovadă, caracterizările și avizul directorului. Fata asta a terminat facultatea cu 10! Și sînt convins că, dacă am verifica toate dosarele, ar fi puțini cercetători cu o activitate ca a ei. Cum să vă conving?

PRORECTORUL: N-ai cum să mă convingi. Hai, tovarășe, că mai așteaptă și alții! Nu pot să-mi pierd toată dimineața cu dumneata.

ION: Nu e vorba de mine. E vorba de destinul unui om. De discuția asta poate depinde cursul vieții unui om!

PRORECTORUL: La revedere!

ION: Ce ușor expediati dumneavoastră oamenii! Și mie mi-ați răpit doi ani din viață tot așa, fără probleme de conștiință.

PRORECTORUL: Ne cunoaștem de undeva?!

ION: Nu vă spune nimic figura mea? Chiar nu mă mai țineți minte?!

PRORECTORUL: Nu.

ION: Am fost unul din studenții pe care i-ați exmatriculat în ultimul an, înainte de examenul de stat, pentru că am îndrăznit să susțin că cibernetica nu e o știință reacționară. Ceea ce venea în contradicție flagrantă cu opinia dumneavoastră de atunci. Din cauza acelui incident mi-am dat examenele mai tîrziu, după doi ani de muncă într-o mină de plumb...

PRORECTORUL: Asta a fost piesa, asta am jucat.

ION : Da, e adevărat ! Și acum, la fel, fără să stați măcar pe gânduri, spulberați iluziile unui om care crede în viitorul său. Îi luați dreptul la acest viitor. Dar cine vă permite să-i călcați viața în picioare ? !!!

PRORECTORUL (*la interfon*) : Dă-mi-l, te rog, pe Medrea, directorul de la orlogerie industrială... (*Pauză.*) Alo, Medrea ? Măi Medrea măi, știi cine se află la mine, în birou, și mă ține de vorbă, de o jumătate de oră, cu intervenții neprincipiale, făcând presiuni morale asupra mea ca să-i primesc nevasta într-un institut de cercetări ? Unul din subalternii tăi, Ion Moraru. Îl cunoști ?... Păi, dacă e un tip atât de nemaipomenit, de ce nu-l înveți să se poarte ? Ia să-l tragi la răspundere și să nu-i mai dai voie să părăsească laboratoarele în timpul programului, după cum îl taie capul ! S-a-nțeles ? (*Ride.*) Când ne mai vedem la o partidă de tenis ?... Joi ? Perfect ! Salut. (*Închide telefonul.*) O să plătești dumeana insolența de astăzi ! Văd că nu te-a vindecat istoria. Poate că n-ar fi rău să-ți găsim, duminică, un post... Undeva, în altă parte, și cu mai puțină răspundere...

Culoar în universitate și apoi stradă.

ION : Nu se poate ! Probabil că eu visez. Nu. Nu visez... Ce să-i spun ? Ce să-i spun Nanei ? Nu pot să-i spun că a pierdut postul din cauza mea, sau pur și simplu că, între timp, a depășit vîrsta... Dar nu, nu, nu ! Toată chestia asta a fost un coșmar, iar eu trebuie acum să mă trezesc. (*Strigînd.*) Trezește-te, Ioane, trezește-te !

CORA (*în trecere*) : Ion ! Ce cauți tu aici ! ? De unde ai pîcat ?... Am citit de niște invenții ale tale care au luat medalii prin străinătate... Ce-i cu tine ? S-a întîmplat ceva ?

ION : Nimic. Nimic ! O aiureală !... La urma urmei, nu ți se pare că noi doi sîntem visați, acum, de cineva, prin somn ?... Nu mi s-a întîmplat niciodată să fiu dat afară într-un mod atât de brutal, de stupid ! Niciodată !

CORA : Ai fost la prorector ?... Toată lumea iese de la el înjurînd sau plîngînd. E un bătăran. Hai, liniștește-te ! Spune-mi și mie cum a fost. Hai să bem o cafea, aici.

Decor de „local familial”.

ION (*luînd loc la o masă*) : Dar ce se întîmple, de fapt ? L-am jignit că i-am adus aminte de incidentul din studenție ?

CORA (*la fel*) : El face acum pe purtătorul de cuvînt al avangardei... Nu mai dă oamenii afară considerînd cibernetica o știință reacționară. Nu ! Acum face exact invers. Susține orice nouitate, chiar dacă e o prostie ! Face pe generosul. E mentorul tuturor linguiștilor și nonvalorilor...

ION : Am fost cu dosarul ăsta, al Nanei... Cere un post la lingvistică. Un post care e liber. Și nu mi l-a primit. Că a depășit vîrsta !

CORA : Te înțelegi bine cu Nana ?

ION : Da.

CORA : Chestia asta n-am să ți-o iert niciodată... O cunosc destul de bine pe Nana și...

ION : Te rog ! Nu e momentul !... Și, slavă Domnului, în trei ani, pînă la căsătorie, am avut timp să ne cunoaștem. Dar nu pe bază de dosar ! !

CORA : Termină !... Sînt și studenți de-ai mei pe-aici !

ION : O iubesc, înțelegi ? Și nu admit ca orice dobitoc, orice cretin — cum e prorectorul ăsta al vostru — să-și bată joc de ea !

CORA : Te-am auzit de atîtea ori spunîndu-mi că mă iubești, încît...

ION : Credeam ceea ce spuneam.

CORA : Știi ce-am făcut de-atunci, de cînd ne-am despărțit ? Doamne, urîte mai sînt despărțirile astea !... În cabina aia telefonică, pe gerul ăla cumplit... Știi ce-am făcut ? M-am culcat cu toți tipii care au vrut să se culce cu mine. Ca să uit !

ION : Nu-mi spune asta.

CORA : Și n-am putut să te uit. De cîte ori te văd pe stradă, de cîte ori aud sau citesc despre tine, tremur... De ce ?... De ce dracu' am eu emoții în fața ta ? Ce mesaj secret ai tu, sau ai avut tu pentru mine ? Nu știu.

ION : Te rog ! Te rog, Cora, să aminăm discuția asta.

CORA : Eram convinsă că n-o să te mai însori niciodată. Și cînd colo, brusc, la 37 de ani, ai dat peste Nana. Cum te-a sedus nebuna aia, fanatica aia ?

ION : Termină, că plec !

CORA : Stai, nu pleca ! Vino la mine să bem un whisky. Am terminat seminariile și sînt liberă... Și mi-e dor de tine.

ION : La revedere.

CORA : Stai ! Ești nebun ? Uite-l pe secretarul senatului de la noi. Hai să-l luăm cu asalt ! Tovarășu' Manase, veniți să luați o cafea cu noi !

MANASE : Nu vreau o cafea, vreau ceva tare. Un coniac. E vasodilatator. Am capul țîndări. Acasă, cînd mă culc, aud cum cad sertarele din mine și cum se deschid seifurile.

CORA Il cunosti pe inginerul Moraru? Faceți cunoștință! (*Indicindu-l pe Manase.*) Ultimul celibatar convins, că penultimul (*spre Ion*) ai fost tu. Manase, vezi că inginerul are o problemă în legătură cu nevastă-sa.

MANASE: Vrea o gradație? O călătorie în străinătate?

CORA: Nu, frate. Ioane, spune-i despre ce e vorba!

MANASE (*frunzărind dosarul întins de către Ion*): Cunoscd dosarul. L-am avut în mână azi dimineață. I-am spus funcționarului că-l primesc numai cu avizul prorectorului. Sau al rectorului. L-ați obținut?

CORA: Nu.

ION: Dar de ce ține aprobarea asta de rectorat? Din moment ce directorul Centrului de lingvistică e de acord...

MANASE: Pentru că Centrul de lingvistică ține de universitate.

ION: Dar ce știe un prorector despre criteriile de selecție în acest Institut? Nu e firesc ca directorul să cunoască problemele mai bine?

MANASE: Ba da. E firesc. Iar asta e un lucru nefiresc. Vă miră? E singurul lucru nefiresc din lume? Ce, e firesc ca eu, profesor de drept roman, să mă ocup de probleme de secretariat?

ION: Bun. Explicați-mi ce se mai poate face.

MANASE: Tovarășe...

CORA: Manase, ajută-l ca pe fratele meu! Și eu mă achit de datorii, tu știi!

MANASE: Știi ce, dom'le! În primul rînd că postul ăsta nici nu există! Ca să fiu sincer! ăsta e un post cerut, peste schemă, de director, ca să bage pe cineva. Pentru că, pensionîndu-se unul dintre cercetătorii de acolo, postul s-a blocat. Și l-au pierdut. Directorul s-a zbatut ca un leu ca să-l recupereze. Pentru că tot el, fraierul, a amînat să angajeze pe cineva și l-a ținut ascuns. Pînă la urmă l-a obținut. Cu mari intervenții. Se pare că vrea neapărat să angajeze pe cineva.

CORA (*arătînd spre Ion*): Pe nevastă-sa!

MANASE: Dragă, dă-mi voie să nu cred. (*Către Ion.*) Asta, ca să fiu sincer, cum ne-am înțeles!

CORA: Dar are avizul directorului pe cerere!

MANASE: Asta e o diversiune. Ca să lase impresia că alegerea se va face pe criterii valorice, în mod obiectiv. Dar eu vă spun că are el pe altcineva. Mai mult nu pot să vă spun. Totul e ca dumneavoastră să găsiți pe cineva înfluent, dar de mare rezonanță, care să fie mai puternic decît pila cealaltă.

ION: Oribil! Parcă intru într-un păienjenis! De trei zile alerg înnebunit după

actele astea. Pentru fiecare am așteptat, am bătut pe la uși, m-am rugat. am cumpărat ciocolată, țigări străine, săpun Rexona. Nu știu ce să mai cred. La noi, în întreprindere, dacă ai vreo loare ești bine venit, dacă nu, salut! La noi lucrurile sînt categorice și relațiile dintre oameni tranșante, bărbătești.

CORA: Ești un copil mare.

ION: De ce? Pentru că văd lucrurile normale?

MANASE: Lăsați, că nici cu inginerii nu mi-e rușine! Sînt și printre ei cîțiva repetenți celebri. Nu-i cunoașteți dumneavoastră. Dacă și la Observatorul astronomic sînt! Păi ăștia, în loc să se uite la stele, privesc cu luneta ce se-ntîmplă în curtea vecină.

CORA: Într-un cuvînt, ce are omul de făcut?

MANASE: În primul rînd, să nu spună nimănui ce-am vorbit. În al doilea rînd, să-și găsească o pilă trăsnet. Dar trăsnet! (*Ridicîndu-se.*) Văd că sînteți un om serios. Prin urmare, nu există nici un risc să luați o funcție drept o personalitate și un portar de noapte drept un gînditor. Vă salut.

CORA: Nu uita, Manase: e fratele meu!

MANASE: A dracului mai ești! (*Lut Ion.*) Vă asigur, însă, că dintre toate dosarele care mi-au trecut prin mîna în ultimul timp, al soției dumneavoastră e cel mai bun. (*Iese.*)

CORA (*scoate o carte de vizită*): ăsta e telefonul meu. Pune-l bine. Sună-mă oricînd. Pentru tine sînt acasă întotdeauna. Eu încerc să te ajut pe scara de serviciu... Și altfel? Am impresia că vă faceți fiecare de cap cum știți, nu?

ION: Ce vrei să spui?

CORA: Ce mai face profesorul Barbu?

ION: Profesorul Barbu e prietenul nostru.

CORA (*rizînd în hohote*): Ești formidabil! Măi Ioane, măi, tu ești absolut căzut din lună?!

ION: Cora, te rog!

CORA: Dragă, dar e o chestiune de notorietate publică! Nu te uita că e bătrîn. Mai există și iubiri de astea ciudate, à la Bernard Shaw!

ION: Minți! Minți! Nana nu poate fi abjectă! Oamenii nu pot fi atît de urîți!

CORA: Dovadă, tot ce ți se întîmplă ție, acum. Nu te-ai murdărit cu nimic încă? Vezi că ești plin de rahat pe pantofii!... Iar în ce privește prorectorul... găsim noi o cheie potrivită și pentru el. (*Pregătîndu-se să plece.*) Pa! Sună-mă. Fii atent unde-mi pui numărul de telefon, să nu dea cineva peste el! Nu vreau să mă compromit.

Am devenit femeie serioasă! Știu să iubesc, știu să vindec, știu să consolez! Casa mea e oricând deschisă pentru tine. (Iese.)

EUFORICUL (asezându-se la masa lui Ion): Nu sînteți de pe-aici.

ION: Poftim?... Nu.

EUFORICUL: Nu faceți parte din lumea noastră, a celor care fug de ei înșiși. Am ghicit? Sînteți, ca să zic așa, un om realizat, un om sigur de el care a suferit o înfrîngere. O primă înfrîngere! Nu vă speriați, vor veni și altele. Dumneavoastră mai aveți un ideal. V-ați întrebare vreodată ce e un ideal? Vă spun eu, și vă rog să mă corecți dacă greșesc. Idealul e un zid în spatele căruia nu se află nimic. Ce spuneți?

ION: Cred că nu aveți dreptate.

EUFORICUL: Eram aproape sigur că o să-mi răspundeți așa. O să vreți chiar să mă lămuriți că idealul e steaua care luminează mersul corăbiilor într-un ocean. Personal, aș prefera o bancă în mijlocul oceanului. O bancă solidă, din lemn de stejar, dintr-un parc, o bancă pe care se prăbușesc primăvara îndrăgostiții. O bancă pe care să mă așez din cînd în cînd și eu, suflet rătăcit ce sînt, bătut de vînturi și oftat prin furtuni... Nu?

ION: Ar fi absurd! Imposibil.

EUFORICUL: Eram convins. Sînteți un om pentru care unu și cu unu fac doi, întotdeauna doi. Un om fără imaginație. Exact, concret, terestru, disciplinat și ascultător. Mai ales ascultător! Soldat bun, trăgător de elită. Fizician atomist sau cercetător la Observatorul astronomic. Am ghicit?

ION: Aproape.

EUFORICUL: Pentru unul ca dumneavoastră, noi, ăștia care avem imaginație, sîntem un pericol public, nu? Complicăm lumea! Prea bine. E vremea voastră, a inginerilor de profesie. Dar viața trebuie trăită cu imaginație, domnul meu! Altfel am muri de plictiseală pe planeta asta cenușie: Pămînt... Mă uit la dumneavoastră și simt cum se trezește în mine vîrsta pe care o aveți. Am fost și eu odată cineva. S-au pus pariuri mari pe mine, odată. Ca pe cal de curse. Le-am făcut figura tuturor: am pierdut! Deși aș fi putut câștiga... E foarte greu să rămîi un ratat adevărat. Majoritatea rataților, după mai multe încercări inutile într-un domeniu, pătrund victorioși într-altul și ajung statui... Ascultă de la mine, domnul meu, nu există decît un singur succes în viață: să-ți trăiești viața așa cum vrei. Restul e... tăcere.

ION: Și ați trăit-o cum ați vrut?

EUFORICUL: Sigur.

ION: Cum?

EUFORICUL: Făcînd totul exact invers decît fac ceilalți oameni... Azi vi s-a întîmplat să vă treziți la realitate... Dacă mai doriți să comandați o vodcă, nu vă sfițiți. (Spre culise.) Domnule avocat, o vodcă mare de două ori! (Lui Ion.) Îi spun avocat pentru că a terminat dreptul. N-a făcut carieră, dar s-a făcut cîrciumar. Nu vă faceți probleme! Cîștigă bine. Mult mai bine decît noi, intelectualii ăștia de viță nobilă. Fură! Priviți în jurul dumneavoastră: e o lume demnă de o casă de nebuni, de o ladă de gunoi, de un naufragiu... Nu? Așa e... Privește-mă acum pe mine, domnul meu, în ochi. Nu simți cum se trezește în dumneata vîrsta mea?

ION: Nu.

EUFORICUL: Pentru că eu nici nu exist acum și aici, domnul meu. Eu fac parte din categoria oamenilor care mor cu 30 de ani mai devreme decît va scrie în actul lor de deces. Sînt un om de nimic. N-am dus lumea asta înainte nici măcar cu o idee, cu un cuvînt, cu o bătaie de inimă. De cîteva zeci de ani mă străduiesc să mor, domnule. Să dispar concret, fizic, și nu reușesc! Întotdeauna s-a găsit cineva care să mă salveze. Și cînd am vrut să mă sinucid prin frig, și cînd am vrut să mă asfixiez într-un subsol de bloc, și cînd am luat somnifere... Și toți așteptau de la mine mulțumiri, cînd eu nu reușeam decît să-i înjur. Idiotilor! Trebuia să mă lăsați să-mi văd de moartea mea! Treabă care confirmă adevărul că moartea e mai mult treaba supraviețuitorilor decît a ta.

ION: Nu înțeleg de ce îmi spuneți mie toate astea...

EUFORICUL: Pentru că te văd slab, domnul meu. Victimă ideală. Să știi de la mine că victima e întotdeauna complice cu criminalul! Ești slab...

ION: Nu!

EUFORICUL: Piedicile te demobilizează!

ION: Nu-i adevărat!

EUFORICUL: Agresorii te dezarmează...

ION: Minciună!

EUFORICUL: Ce-ai făcut pînă aici în viață, ai făcut datorită tinereții și ambiției și conjuncturilor... De-acum încolo să te văd! Cînd încep să cînte sirenele, să te fure valurile, să te devoreze rechini!... Mă uit la dumneata și văd de pe acum un înfrînt...

ION: Nu! Nu! Nu! (Îi aruncă în față resturile din pahar.)

EUFORICUL: În orice caz, îți mulțumesc, domnul meu. Mi-ai dăruit cinci minute din viața dumitale... Sînteți un generos! Vă mai aștept... Partea proastă e că nu avem două vieți:

prima, asta în care să greșim, a doua, cea în care să profităm de pe urma greșelilor noastre!

Casa familiei Moraru.

PROFESORUL: Realitatea e că foarte puțini oameni sînt în stare să suporte propria lor condiție. Toți aspiră la altceva. Toți sîntem mai mult sau mai puțin roși de viermele a ceea ce am fi dorit să fim. Numai că noi nu avem de ales altceva, decît să fim noi înșine.

NANA: De ce nu vine oare? De ce întîrzie? El nu întîrzie niciodată! Și de ce nu dă măcar un telefon?

PROFESORUL: Probabil că n-a terminat încă formalitățile... Sau îl așteaptă pe rector.

NANA: La ora asta?! Mi-a promis că mă sună imediat ce depune dosarul. Și afară plouă și ninge... Și ninge și plouă... Ce iarnă murdară!

PROFESORUL: O să lucrăm un timp împreună la dicționarul de simboluri. Pe urmă...

NANA: Mi-e frică să nu i se fi întîmplat ceva. În situații de astea nu știu cum să procedez. Să anunț miliția? (*Profesorul rîde.*) Sînt singură. Nu-l am decît pe el. El mi-e și mamă, și tată, și frate, și fiu, și soț, și tot. Ce mă fac eu fără el?... Doamne, ce prostii îmi trec prin cap?!

PROFESORUL: Nu fi prăpăstioasă!

NANA: Și mă gîndesc la copilul ăsta care trebuie să vină pe lume. Pe ce lume? Cum deschizi televizorul, crime, cutremure, erupții, manevre, înarmări...

PROFESORUL: Eu unul n-am grija nimănui. Cu timpul grijile se potolesc, spune Horațiu. Nu aștept pe nimeni, nu mă așteaptă nimeni. Deși, dacă stau să mă gîndesc bine, e minunat sentimentul să te știi așteptat undeva... Să bați la ușă, sau să suni, să ți se deschidă și cineva, de emoție, să scape din mîini o carte sau o glastră cu flori... Amintiri, amintiri...

NANA: Dumneavoastră ați vrut să rămîneți singur.

PROFESORUL: Nu e un secret pentru nimeni că marile hotărîri, ca și marile idei, se nasc în singurătate.

NANA: E un punct de vedere.

PROFESORUL: Nu. E un lux. Singurătatea e un lux. Camus spunea că singurătatea aparține oamenilor bogați sufletește. (*Sună telefonul.*)

NANA (*la telefon*): Ion! Alo! Ion? Iubitule... Alo! Alo!... Nu se aude! (*Profesorului.*) Cred că dă telefon din

stradă și nu mă aude... Alo! De ce nu răspunzi? Alo! S-a întîmplat ceva? Alo!... A închis!

PROFESORUL: Ce n-aș da să fiu și eu așteptat ca el, în seara asta!

NANA: Vă contraziceți!

PROFESORUL: Uneori singurătatea asta pe care o visăm și pe care ne-o dorim atît de mult devine insuportabilă. E ca un sfetnic rău. Ca un temnicer. Cînd ești tinăr poți rămîne singur o veșnicie, pentru că ești plin de visuri. Cînd îmbătrînești rămîi doar cu amintirile. Și întoarcerea în amintiri seamănă întotdeauna cu o baie de cenușă.

NANA: Sînteți foarte trist azi, domnule profesor!

PROFESORUL: Se apropie, încet-încet, timpul cînd voi fi scos la pensie și uitat într-un raft de bibliotecă. Și probabil că nimeni nu-și va mai aduce aminte de mine.

NANA: Cum puteți spune asta? Eu n-o să vă uit niciodată!

PROFESORUL: Ai avut noroc că l-ai întîlnit pe Ion. E un om extraordinar.

NANA: Eu am avut noroc? El a avut noroc!... L-am dus cu forța la ofițerul stării civile. El nu și-a dat seama decît foarte tirziu că întîlnise femeia de care avea nevoie. Noi doi sîntem indestructibili. Împreună! Separat sîntem vulnerabili. De aceea mi-e uneori teamă pentru el. Dar împreună sîntem, vorba lui, ca emisferele de Magdeburg. De nedesprins. De nedespărțit.

ION (*intrînd; sec*): Bună seara.

NANA: Ce-i cu tine?

ION: Nimic. Nimic! Chiar nimic.

NANA: Să nu-mi spui că ai uitat să depui dosarul la rectorat!

ION: Ba da. Îți spun că nu l-am depus.

PROFESORUL: Nu se poate!

NANA: Ioane, tu îți bați joc de mine? Ce s-a întîmplat? Vorbește!

ION (*Profesorului*): Mă mir că mai îndrăznești să călcați pragul acestei case!

NANA: Ioane!

ION: Unde ați văzut dumneavoastră un post liber?

PROFESORUL: Nu se poate! Profesorul Baltazar, directorul institutului... chiar el, cu gura lui, mi-a spus... De ce m-ar fi mințit?...

ION: Penibil! Am fost acolo și... Și m-am trezit dat afară! Cerînd un post care nu există!

PROFESORUL: Îmi dați voie să dau un telefon?

ION: Nu e nevoie! Între timp lucrurile s-au lămurit. Profesorul Baltazar a cerut un post, într-adevăr. Dar pentru altă persoană, recomandată de un om cu funcții importante.

PROFESORUL: Nu se poate, e o eroare la mijloc. O confuzie!

NANA : Îmi pare rău.

ION : Nici măcar nu mi-au primit dosarul ! Sint chiar enervați că am aflat de postul ăsta !

PROFESORUL : Vă rog să mă iertați. N-am știut. N-am vrut. E îngrozitor !

ION : E strigător la cer ! Prorectorul m-a făcut pe mine profitorul unei conjuncturi... Că vin să-i forțez mina... Că vreau să calc pe cadavre ! E adevărat că nici eu nu m-am putut abține și i-am vorbit pe șleau ! M-a făcut obraznic și m-a dat afară.

PROFESORUL : Prin urmare, știa de existența acestui post !

ION : Știa, dar îl deranja ! Cum, dumneavoastră chiar nu știți că postul ăsta e deja „arendat” ?

PROFESORUL : N-am fost încă niciodată învinuit de minciună sau de rea-credință.

NANA : Domnule profesor, scuzați-l pe soțul meu. Nu e obișnuit cu situații dintr-astea și l-au cedat nervii. Ioane ! Cere, te rog, scuze profesorului !

ION : Nu trebuia să te pună în situația asta ! Nu trebuia să ne fluture iluzia asta prin fața ochilor. Doamne, și câtă alergătură stupidă, câtă energie consumată inutil, inutil, inutil ! Câtă bătaie de joc ! Pentru ce ? !

PROFESORUL : Pentru un post de filolog. Într-un institut plin de salahori intelectuali puși în slujba culturii, a cuvintelor, a sensurilor, a limbilor celor mai ciudate de pe pământ... Ca să lămurească, până la urmă, existența noastră : de ce trăim, de ce gândim, de ce visăm, de ce sperăm... Și așa mai departe. Iertați-mă. Noapte bună. (Iese.)

NANA : Îmi pare rău, iubito, că te-am supărat. Dacă nu eram în halul ăsta m-aș fi dus singură.

ION : De ce ? Ca să te umilească ? Să-ți dea senzația că ți se face un favor dacă ești primit în audiență ? ! Ca să ocupi un post pe care-l meriți ? !

NANA : Lasă. Nu te mai gândi acum la nimic. Îți reproșez doar faptul că te-ai purtat urât cu profesorul.

ION : Nu-mi place că stă toată ziua pe capul nostru.

NANA : Dar îți făcea plăcere. Omul ăsta ține la tine, te stimează.

ION : Am impresia că e îndrăgostit de tine și mă enervează.

NANA : Cine ți-a băgat prostiile astea în cap ? Tu nu gîndești așa strîmb și perfid. Cine ?

ION : Nimeni...

NANA : Ioane, tu îți dai seama că mă jignești ? Cum crezi că i-aș fi deschis vreodată ușa dacă simteam cea mai ascunsă intenție în omul ăsta ? Și-a pus doar speranța că eu, studenta lui,

o să pot lucra cîndva în institutul pe care l-a condus. Ești nedrept. Și, așa cum ești tu nedrept acum, s-ar putea să fie odată și alții cu tine... Cred că ești mort de foame.

ION : Înțelege că nu-mi face plăcere să vin acasă și să-l găsesc aici ținîndu-te de mîna și filosofînd. Am impresia că îmi ascunzi ceva.

NANA : Am fost cîndva îndrăgostită de profesor. Da. Dar nu cred că e cazul să vorbim acum despre asta. Avem alte lucruri, mult mai importante, de rezolvat.

ION : L-ai iubit ? ! Cum ai putut să te îndrăgostești de... de un boșorog care face teoria limbajului și dă ore de maniere elegante ?

NANA : Eram studentă. M-au fascinat inteligența și cultura lui. Era un spectacol al ideilor. O forță abstractă. Crezi că n-am avut dreptul la nici un sentiment pînă la tine ?

ION : Nu mă așteptam să-l alegi tocmai pe el...

NANA : E un om extraordinar. A fost pentru mine un model. Un idol, dacă vrei. N-a știut niciodată nimic. Și nici nu m-am visat vreodată în brațele lui ! Trezește-te, Ioane ! Suspiciosule ! Gelosule ! Nu te-am trădat cu nimeni, niciodată. Și singura mea dorință e să trecem împreună, de mîna, prin viață și să ne împlinim visurile.

ION : Ai dreptate. Iartă-mă.

NANA : Să-ți pregătesc ceva de mîncare...

ION : De azi dimineată umblu ca un nebun prin ninsoare, prin ploaie, ca să mă liniștesc. Și nu pot. Nu eram în stare să vin acasă, pentru că nu știam cum să-ți spun totul... Ca să nu mă crezi idiot ! Ai un somnifer ?

NANA : O să te mîngii și o să adormi... Așa cum ai adormit aseară.

ION : Pe frunte. Să-mi pui mîna pe frunte. Asta mă liniștește... (Sună telefonul ; Ion răspunde.) Da. Casa Moraru... Da, aștept... (Nanei.) Am încercat ultima șansă : am cerut să fiu primit la partid, la Braniște. Se petrece o porcărie în spatele acestui post, se pune la cale o mîrdărie... Ce să-i spun ? S-a făcut un gol imens în capul meu.

NANA : Spune-i exact ce s-a întîmplat. Sau, mai bine nu : cere-i să te primească...

ION (la telefon) : Vă salut, tovarășe secretar... Da, v-am căutat. Într-o problemă personală... E foarte greu să vă explic la telefon. Nu s-ar putea... Da, e urgent. Eu zic că e urgent. E vorba de destinul unui om... Cum ? Imediat ? ! Păi... Cam în douăzeci de minute... Bine. Vin cît pot de repede. Vă salut. (Include telefonul.) Nana ! Re-

pede! Mă primește chiar acum. Trebuie să mă schimb. Unde-ni sînt hainele? Cravata... Și mi-a crescut barba! Mai am timp să mă bărbieresc?... Nu, nu... Ai dreptate... I-am vorbit bine? Nu m-am bîlbiit? N-am fost ridicol? Am emoții. Pentru că Braniște ăsta e poate cel mai adevărat dintre oamenii pe care i-am cunoscut.

NANA: Nu mai fă și tu, acum, un cult pentru el!
ION: Ai dreptate. Dă-mi curaj!
NANA: E un om ca toți oamenii. Dar cu sarcini mai importante decît alții.
ION: Cineva îmi spunea azi că esențial în viață e să nu confundăm o funcție cu o personalitate și un portar de noapte cu un gînditor!

ACTUL al II-lea

Culoar în universitate.

MANASE: Ce-i cu dumneavoastră? Ați renunțat?

ION: Cum să renunț?! Tocmai venisem să...

MANASE: Păi, n-a rămas să găsiți dumneavoastră o pilă zdravănă?

ION: Ce pilă? Eu am fost la partid, la tovarășul secretar Braniște, și el mi-a...

MANASE: Și dosarul?

ION: Ce dosar?

MANASE: Dosarul soției! Trebuia cel puțin să...

ION: N-ați primit dosarul de la tovarășul secretar?!

MANASE: Stați puțin, stați puțin... Asta înseamnă că... Mda... Fantastic! Fantastic! Va să zică, al dumneavoastră era dosarul pe care rectorul, în fața mea, l-a înmînat prorectorului... Cu specificația că vine de la tovarășul secretar Braniște... Extraordinar!

CORA: Manase! Nu ne mai fierbe! Ce s-a întîmplat cu dosarul?

MANASE: S-a întîmplat că tovarășul secretar Braniște a transmis dosarul rectorului. Numai că rectorul, fiind chemat în grabă la București, la un simpozion, i l-a predat prorectorului. Iar prorectorul l-a făcut uitat! Așa că în senat s-au discutat posturile libere din schemă în absența dosarului soției dumneavoastră...

ION: Nu se poate! Nu se poate!... Doar mi-a promis!... Am fost la tovarășul Braniște chiar în seara în care am vorbit cu dumneavoastră! M-a primit imediat. I-am explicat pe-ndelete cum stau lucrurile... Cum a fost respins de prorector, cum am rămas cu dosarul în mînă... M-a ascultat, l-a citit și mi-a promis că problema e ca și rezolvată... Iar povestea cu limita de vîrstă... mi-a spus clar că e falsă, de conjunctură!

MANASE: Mai mult au reușit două fete, două absolvente...

ION: Două pe un singur post?!

MANASE: Păi nu, că între timp ministerul a aprobat suplimentarea schemei cu încă un post!

ION: Fantastic! Fantastic! Adică oame-nii ăștia nu mai țin cont de nimeni și de nimic... Nu mai țin cont nici de cuvîntul unui secretar!

MANASE: S-a lucrat tare! Pentru fetele astea au dat telefon o grămadă de oameni... S-au încălcat legi...

ION: Știți că și tovarășul Braniște îmi spunea că rar a văzut un dosar atît de convingător ca al soției mele! M-a și felicitat pentru activitatea ei... Și acum... Nu mai înțeleg nimic.

CORA: Îmi pare rău, Ioane.

MANASE: Acum cred că mă înțelegeți și pe mine! E îngrozitor să ajungi într-o funcție ca asta și să fii obligat să respingi dosarele unor oameni de valoare numai pentru că n-au buletin de oraș, numai pentru că nu cunosc pe nimeni, n-au rude, cunoștințe influente și așa mai departe...

ION: Spune-ai că s-au încălcat legi...

MANASE: Fetele astea n-au nimic comun cu lingvistica și n-au nici măcar o oră de stagiu!

ION: Cumplit! Și cînd te gîndești că pentru motivul ăsta a fost ea respinsă acum zece ani!

MANASE: Mai mult: nici măcar nu au medii mari. Una a absolvit cu media 8, cealaltă cu 7. Evident că n-au publicat în viața lor nici măcar o singură lucrare științifică. Nici n-aveau cînd... În cîteva ore li s-au făcut și formele de angajare. Cu o grabă... Cu o grabă care dă de gîndit! Eu zic să vă adresați de data asta primului secretar. Să nu lăsați lucrurile așa. Să răscoliți

murdăria asta. Să scrie la ziare, la reviste, la radio, la televiziune.

ION : Vă mulțumesc.

MANASE : Îmi pare rău că vă dau tocmai eu vestea asta. Știu că divulg un secret, dar o fac în numele adevărului. Nu mai pot ! Vă spun, acționați cât situația e încă proaspătă. Soția dumneavoastră e singura îndreptățită să ocupe acest post. E mare păcat. În felul ăsta respingem oamenii cei mai buni și ne umplem de mediocrități !

ION : O să încercăm... Deși nu cred că mai avem putere s-o luăm de la capăt. Eu, unul, am obosit.

MANASE : Nu ! Nu vă lăsați ! Nu trebuie să vă lăsați ! Nu uitați că orice om nerealizat pe măsura visurilor și a valorii sale poate deveni un infirm pentru societate... Oricum, să știți că, dacă voi fi întrebat, sint gata să spun tot adevărul.

CORA : Bravo, Manase ! Așa te vreau ! Știam eu că pot conta pe tine.

MANASE : Vă las acum. Mă așteaptă studenții. Țineți-mă la curent cu demersurile dumneavoastră. Le revedere. Și vă țin pumnii !

ION și CORA : La revedere.

CORA : Îmi pare rău.

ION : M-am dus la el, la secretarul ăsta, Braniște... M-a primit simplu, direct, omenește. M-a întrebat ce face nevastă-mea, de ce n-a venit ea... I-am spus că e însărcinată și că urmează să nască peste vreo două luni... Mi-a dorit gemeni !... Absurd, perfect absurd !

CORA : Gemeni ?

ION : Da, ca să recuperez timpul pierdut.

CORA : Nu știam că nevastă-ta e însărcinată...

ION : Lichelele astea sînt în stare să spulbere orice și să sfideze pe oricine ! Pentru ei nu mai contează nici măcar un om cu funcții de răspundere ! Operează ca pe moșia lor !... Mi-e greață. Mi-e silă. Cînd vin aici, pe culoarele astea, în loc să mă gîndesc la amintirile frumoase din studenție, mi se face rău. Nu mai pot !

CORA : Hai, lasă-le dracului de probleme și nu te mai agita. Îți faci mai mult rău... Tremuri !... Vino la mine să bem ceva, să te încălzești.

ION : Nu. Nu pot. Trebuie să mă întorc la institut.

CORA : Acum ? La ora asta ?

ION : Am ceva de lucru, în laborator... De fapt, mă îngrozesc la gîndul că trebuie să mă întorc acasă și să-i spun Nanei că n-am reușit nici de data asta. Trăim în plin absurd... Aș vrea să dispar... Așa, ca să nu mai dau ochii cu oamenii. Mi-e rușine de mine, mi-e rușine de ei... Ca să distrugi un om nu e

nevoie să strici un glonte : e de-ajuns să-i otrăvești visul !

Același „local familial” din actul I.

EUFORICUL : Ai venit ? Ai revenit, domnul meu ? Vă așteptam. Pofțiți, intrați în secta frunzelor care cad ! Fiți binevenită, domnișoară ! Un coniac ? Un Courvoisier ? Un lichior de ienupăr ? Era băutura preferată a lui Scott Fitzgerald. Un whisky Hemingway ? O vodcă Tolstoi ? Cine vine la noi, vine să răsfaiască o carte, un raft : Knut Hamsun, Anatole France, Márquez, cu băuturile lor preferate... Veniți să vă încălziți și să plecați cu abisurile frumoase colorate de alcool. (*Către Cora.*) Dumneata ești un exemplar frumos de felină carnivoră. Nu te dai decît greu bătută în fața unui bărbat. Te cunosc... Te cunosc foarte bine ! Te-am mai întâlnit în câteva exemplare din biografia mea. Ești genul de femeie care face legendă împrejur și care scufundă în mocirlă pînă în gît. Să bem !... Alcoolul cade în mine ca într-un abis !... O, domnule, păcat că ai lipsit ieri ! Am încercat din nou să mă sinucid. De data asta chiar cu alcool. E fantastic, fantastic, domnule, cît alcool îți trebuie ca să omori un om. Am băut pînă am căzut în nesimțire. Eram absolut sigur că sînt mort. Începusem să mă obișnuiesc cu neantul... Și, culmea !, azi dimineață m-am trezit singur ! Singur ! M-am uitat în oglindă să văd dacă sînt eu. Tot eu eram ! Știi că, în ultima vreme, de cîte ori încerc să mă caut pe mine dau mereu peste altcineva ? ! Dar azi m-am trezit cu mine însumi. Nu faci dumneata cînd cu o vodcă ?

ION : Domnule avocat, trei vodci mari !

EUFORICUL : Ai început să te deprinzi cu figurile noastre de stil. Ești marfă bună, prea bună pentru corabia asta fantomă ! Sărbătoriți cumva un triumf ? Nu uitați că în miezul celui mai perfect triumf germinează o înfrîngere. Și invers... Ești iubita domnului ?

CORA : Da.

EUFORICUL : Știi că n-are gusturi rele vecinul dumitale de pahar ?

CORA (*către Ion*) : Cine e ?

ION : Omul meu negru. Un sol al destinului.

EUFORICUL : Cine sînt eu ? Mai bine întrebați cine am fost ! Am fost șeful promoției mele de absolvenți ai Facultății de filosofie. *Magna cum laudae* ! Știți cine sînt ? Șeful promoției mele de ratați ! Știți de ce ? Fiindcă mi-am dat seama că e mai ușor să scrii filosofie decît să aplici un singur principiu în viața de toate zilele.

Și astfel am înțeles că mai presus de orice filosofie e chiar viața, domnii mei! Nu-mi pare rău! Am fost fericit, am iubit, am trăindăvit, am urit, am disprețuit, am fost din nou fericit, și am iubit, din adâncul sufletului... Acum n-am decît să mă fac nevăzut. Prea vrem să fim cu toții niște excepții, domnilor! De aici ni se trage confuzia. Și asta ne face să trăim ca niște somnambuli, să ne călcăm în picioare unii pe alții și să trăim împotriva naturii noastre... Vă iubiți, nu? Sau v-ați iubit... Există între voi o complicitate prin care simt trecînd un șarpe cu clopoței. (*Ridicînd paharul.*) Să fiți iubiți! Eu mă duc să mă culc. (*Corei.*) Somn dulce, somn limpede, somn înmiresmat, iubita mea... Las istoria pe seama voastră! Simt cum crește în voi trădarea, și dacă mă uit bine în ochii voștri văd cum apune soarele în ferestrele camerei de reanimare de la spitalul municipal.

CORA (*frison*): Nu!

EUFORICUL: Știți ce mi se pare cumplit, domnilor? Că un om care moare mai aude timp de 7 secunde, mai vede timp de 8 secunde, mai simte timp de 12 secunde... Ceca ce înseamnă că o poate auzi pe sora de gardă, care șoptește deasupra lui: „A murit. Fie-ți țărîna ușoară!” (*Iese.*)

CORA: De ce m-ai adus aici? E oribil! Chiar îl cunoști?!

ION: L-am mai întîlnit o dată... Acum cîteva zile... Chiar după ce m-am despărțit de tine.

CORA: Atunci nu-ți mai dau voie să te desparți de mine! Meriți alt destin.

(*Părăsesc localul.*)

ION Omul ăsta s-a pierdut pe sine pentru că, tot filosofînd, încercînd să descifreze sensul existenței, a uitat de ce a venit pe lume... Dar noi!? Noi de ce am venit, oare, pe lume? Ca să dăm cu capul de pereți?

CORA Hai, lasă, că pînă la urmă se va aranja totul!... Eu, una, n-aș lăsa învățămîntul, pentru nimic în lume! Zile libere, vacanțe...

ION Da, Nana nu e o ființă prea comodă...

CORA: Te compătimeesc.

ION: Vrea de la viață ceva mai mult decît o bucată de pline... Unde naiba mi-am pus carnetul de telefoane?... Trebuie neapărat să-l sun pe primul secretar... Să-i spun tot. Tot, tot!

CORA: Lasă că-i dai telefon de la mine.

ION: Poate găsim undeva un telefon public... În viața mea n-am reclamat pe nimeni, dar acum simt că mă sufoc

dacă nu vorbesc! Unde dracu' e blestematul ăla de carnețel?!

CORA: Ioane! Tu realizezi că în seara asta — pentru prima oară de cînd ne cunoaștem — m-ai scos „în lume”!!! Nu m-ai dus niciodată la un film, la teatru, la un bar... Veneai la mine cu ochii pe ceas, înfrigurat, preocupat, și mă puneai să-ți țin fruntea în palme ca să te liniștești... Te-am iubit... Incredibil de mult... Și dureros! Și nu-mi pot reveni nici acum... Ce frig e! Și ce liniște!... Toată lumea doarme... Armistițiu pe toate fronturile...

ION: Nu, nu dorm... Vegetează!... Supraviețuiesc!... Se prefac că dorm!

CORA: Mai încet! Să nu te amendeze pentru propagandă împotriva somnului!

ION M-am săturat să trăiesc cuminte și ascultător între patru pereți, speriat să nu tulbur cumva liniștea celorlalți!... Primul om pe care îl țin minte în viața mea îmi făcea semn să tac și ținea degetul la buze. Iar eu am de gînd să nu mai tac! Nu vreau să tac!!

CORA: Dacă vrei să-ți exersezi vocea, mai așteaptă puțin. Ferestrele mele încă mai dau spre parc și acolo poți să urli cît poțestești...

ION (*urlînd*): Oameni buni, treziți-vă! În timp ce voi dormiți, cad stele și toți nebunii din oraș aruncă în stradă cu bani falși!

CORA: Cine spunea că n-ai imaginație?!

ION: Oameni buni, treziți-vă!!

CORA: De ce? Lasă-i să doarmă... Haide! Încă puțin și liftul ne va arunca în al nouălea cer... Sau în ultimul cerc al infernului... (*Îl îmbrățișează.*)

ION: Același parfum...?

CORA: Și încă multe alte surprize...

ION (*se desprinde*): Trebuie neapărat să-mi găsec carnețelul cu numere de telefon...

CORA: Urcăm sus și-i sunăm pe toți! Pe primul secretar, pe directorul general, pe inspectorul-șef, pe rector... Și chiar pe ministru! Ți-ai imaginat vreodată un ministru în pijama? Îi invit la mine pe toți și le dau termen de gîndire cinci minute: ori o primesc pe nevastă-ta în institut, ori își dau demisia. Ei, drăcia dracului!

ION (*uluit*): Îi cunoști chiar pe toți?!!

CORA: Îi cunosc, nu-i cunosc — asta e! Să se-nvețe minte!

ION De ce trebuie să apelăm noi la oamenii ăștia, cînd lucrurile ar trebui să fie atît de simple? Din laboratorul meu toate păreau la locul lor. Credeam sincer că viața merge înainte în virtutea unor criterii limpezi. Și, cînd colo... Am lucrat ca un somnambul în ultima vreme. Iar acum... Parcă s-a

dereglat ceva în mine : nu mai pot lucra !... Unde am s-ajung ?

CORA : Sus ! Sus de tot ! La mine !

ION : Ești frumoasă, Cora !... Așa cum ai fost întotdeauna. Numai că eu nu vreau s-o trădez pe Nana.

CORA : E o revanșă pe care o merit. Eu sînt cea pe care ai lăsat-o pentru că să te poți căsători cu ea. Eu am fost cea trădată ! Și, în virtutea aceluiași criterii limpezii care guvernează, de o viață, activitatea laboratorului tău, eu am fost cea care a trebuit să renunțe la copil, la copilul nostru... Ca să nu rămîn singură cu el în brațe... Pentru că domnul onorabil de astăzi n-a vrut să mă ia de nevastă.

ION : ...am spus de la început că nu vreau să mă însor cu tine. Nu eram și nu sînt nici astăzi omul de care ai nevoie, Cora. Eu nu mă pot bucura de viață sfidînd timpul. Așa cum faci tu. Pe mine mă obsedează timpul pierdut. Simt că nu mai am timp !

CORA : Nu mai sfidezi timpul, dragul meu. Trăiesc ca să trăiesc. Și singura mea realizare în viață e... libertatea erotică...

ION : Asta e o eroare, un drog, un compromis — orice, în afară de libertate.

CORA : Ba nu ! E chiar o necesitate înțeleasă !

ION : Cora, de fapt, ce materie predai tu la facultate ?

CORA : Morala... Te miră ?

ION : Nu. Nu mă mai miră nimic. Nimic, nimic, nimic...

CORA (*apropiindu-se de el*) : Nu ne vede nimeni. Toată lumea doarme. Anestezie generală.

ION : Am tot timpul senzația că ne urmărește cineva...

CORA : Doar noi, poate... Noi și amintirile noastre răvășite... (*Se sărută.*)

ION : De unde vii, că aprinzi în om toate candelabrele, toate stelele ? !

Cabinetul prorectorului.

NANA : Bună seara, tovarășe prorector. Mă numesc Ioana Moraru. Trebuia să intru în discuția senatului pentru un post de filolog și se pare că n-am mai ajuns. Am venit să-mi iau dosarul.

PRORECTORUL : Dosarul ? Dosarul dumneavoastră ? Dar ce să caute la mine dosarul dumneavoastră ? Ce sînt eu ? Secretariat ? Adresați-vă secretariatului.

NANA : M-am adresat. Mi s-a răspuns că, din moment ce nu se află acolo, se află la dumneavoastră.

PRORECTORUL (*la interfon*) : Să vină la mine Manase. (*Nanei.*) Prost obicei au cei din familia dumneavoastră, să dea buzna în cabinetele de lucru ale oa-

menilor cu funcții de răspundere !

NANA : Mi se pare că dispariția unui dosar e un obicei mult mai prost și păgubitor.

PRORECTORUL : Și, la urma urmei, de unde pînă unde obligația de a păstra toate dosarele și de a le înapoia, într-un institut uriaș ca acesta ? !

NANA : Orice om vrea să știe de ce a fost respins.

PRORECTORUL : Eu, în locul dumneavoastră, aș renunța. În loc să fiți fericită că aveți un loc de muncă atît de bun, pe care-l visează atîția oameni care ar da oricît să fie suplinitorul măcar o zi, dumneavoastră forțați destinați în mod nedelicat și inoportun. Mă iertați că vă vorbesc deschis... Și-apoi, centrul ăsta de lingvistică e un institut care nu produce nimic, un malaxor de cuvinte, o întreprindere-mamut în care zeci de oameni se ocupă cu extragerea rădăcinii fiecărui cuvînt... O moară de vînt ! Asta e ! Unde în orice moment poate urma o restrîngere de activitate și să vă treziți pe drumuri.

NANA : Tovarășe prorector, eu am venit aici să-mi iau dosarul și să primesc o explicație logică la ceea ce v-am întrebât : de ce mi s-a blocat posibilitatea de a ocupa un post pe care-l meritam. Poate că într-adevăr s-au prezentat candidați care aveau mai multe drepturi decît mine să ocupe acest post. Și atunci înțeleg și mă retrag.

PRORECTORUL : Lingvistica este totuși un domeniu atît de arid, atît de lipsit de perspectivă...

NANA : Vă înșelați. Cîtă vreme vom continua să ne exprimăm gîndurile prin cuvinte, cîtiva oameni vor trebui să se ocupe și de ele, să le extragă rădăcina, să le compare, să le dezlege toate sensurile... Ca să ne putem înțelege mai bine unii cu alții.

PRORECTORUL : Sper să trăiesc timpul în care vom renunța la cuvinte și ne vom exprima prin ecuații.

NANA : Sperați prea mult. Dovadă că acum, dacă v-aș cere să-mi explicați, printr-o ecuație, de ce am fost respinsă, nu ați fi în stare.

PRORECTORUL : Cuvintele ne fac, iată, să ne pierdem vremea. Faptele sînt mult mai importante.

NANA : Frumoasă lozincă ! Dar, să știți, fără cuvinte ar funcționa din plin arbitriul. Fără cuvinte nu ne-am putea naște, n-am putea muri... Fără cuvinte, fără sensurile lor, n-am mai ști cine sîntem, cum ne cheamă, cui aparținem, cărei familii, cărei națiuni... Fără cuvintele astea pe care le studiem n-ar fi dragoste, n-ar fi — e adevărat — nici drame, nici conflicte, nici așteptări, nici amînări, dar nici filosofie, nici știință, nici cultură, nici adevăr...

Nici minciună, nici îndoieli, nici speranțe, nici războaie, nici pace! N-ar fi nimic!

PRORECTORUL: Să te ferească Dumnezeu de limba femeilor! Da, recunosc: aveți o înclinație naturală spre lingvistică!

NANA: Nu cred că e cazul să discutăm acum despre înclinațiile femeilor care vorbesc, într-adevăr, mult, dar vă rabdă și pe dumneavoastră, bărbații, cu toate lășitățile și compromisurile dumneavoastră. Care vă hrănesc, vă spală, vă nasc copii, vi-i cresc și vă dau un sens în viață, un țel, o mângâiere, iubire, dar și dispreț și ură.

PRORECTORUL (la interfon): Ce se întâmplă cu Manase??? (Nanei.) Nu putem amina discuția asta cu dosarul pe mline?

NANA: Eu nu mă mișc de aici pînă nu apare dosarul.

PRORECTORUL: O să chem portarul și ofițerul de serviciu să vă dea afară!

NANA: Îndrăzniți!

(Între Manase.)

PRORECTORUL: De ce-ați trimis-o la mine pe femeia asta? De unde pînă unde ideea că dosarul ei se află la mine?! Și dă-i lămuririle necesare privind respingerea dosarului.

MANASE: Cum vă numiți?

NANA: Ioana Moraru.

MANASE: Aaaa... Da. Mi-aduc aminte. Mda! În eventualitatea că ați fi reușit la concurs — ceea ce, date fiind lucrările publicate de dumneavoastră, era perfect posibil — ar fi fost necesar un transfer...

NANA: Un transfer. Un simplu transfer.

MANASE: Nu vă sfătuiesc să faceți această afirmație. Un transfer nu e chiar atît de simplu.

NANA: Da. Scuzați-mă! Mi-am dat seama!

MANASE: Prin urmare, un transfer... Păi, nu se poate! E interzis.

NANA: Cum nu se poate? De ce e interzis? Conform cărei legislații?

MANASE: Pentru că orice transfer, de orice fel, e interzis în cursul desfășurării procesului de învățămînt.

NANA: Dar sîntem în vacanță!

MANASE: Vă atrag atenția că de 24 de ore s-au reluat cursurile și, prin urmare...

NANA: Dar eu am depus cererea acum o săptămînă și jumătate!

MANASE: Ce să vă fac? Acum, chiar dacă am vrea, chiar dacă am fi de acord cu toții, tot nu mai putem face nimic. Decît în vacanța de vară.

NANA: Și-acum, ce fac? La școală am

înlocuitor Practic, nu mă mai pot intoarce, pentru că n-am ore.

PRORECTORUL: Nu se poate! Cei de la secția de învățămînt sînt obligați să vă țină postul liber pînă la avizul senatului... Și-apoi, dumneavoastră nu aveți de ce să vă plingeți. Cunoașteți atîtea limbi străine încît puteți găsi un loc la radio, la Agerpres, la o firmă străină, la o ambasadă...

MANASE: Dacă știți mai multe limbi, puteți lua orice catedră de limbi străine...

NANA: Dar eu m-am specializat în lingvistică. De ce să-mi schimb profesia? Numai pentru că vă incomodez pe dumneavoastră?

PRORECTORUL: Vi se pot repartiza ore de franceză, engleză, germană, italiană...

NANA: Dar asta ar însemna s-o iau de la capăt cu metoda predării limbilor respective! Pedagogia predării diferă enorm de la o limbă la alta.

PRORECTORUL: Da' mai lăsați dracului limbile aste străine, că m-ați înnebunit! Uite, eu sînt proctor și ditamai profesorul universitar, fără să știu nici o limbă străină!

NANA: Sînteți absolut convins — vă întreb pentru ultima oară — că nu ați aprobat nici un alt transfer pe acest post, într-o situație similară? Absolut convins?

MANASE: În condițiile dumneavoastră, nu. Mai ales că dumneavoastră vreți un transfer dintr-o unitate de învățămînt în altă unitate de învățămînt.

NANA: Dar, ce? Un asemenea transfer e interzis din principiu?

MANASE: Da. Tot printr-o circulară. Poate că n-ar fi rău să mergeți la minister, la tovarășul director general, să obțineți transferul. Dacă el este de acord, noi vi-l dăm automat. Dar vă spun de pe acum că nu vi-l dă. (Către Prorector.) Ce-ar fi să-și dea demisia și să ceară angajarea pe postul de filolog, din afara învățămîntului?

NANA: Dar eu nu trec propriu-zis din învățămînt în învățămînt. Eu trec în cercetare, ceea ce e cu totul altceva!

MANASE: Institutele de cercetare nu mai aparțin de academie, ci de universitate. Dacă aparțineau de academie... era cu totul altceva.

PRORECTORUL: Iar soluția cu demisia e nerealistă, pentru că, pe de altă parte, e interzisă angajarea în învățămînt pe bază de demisie din altă parte.

MANASE (către Prorector): Și mai e ceva. (Delicat, către Nana.) Vă rog să mă scuzați dacă vă jignesc cumva — avînd în vedere starea în care vă aflați —, dar legea e lege, dumneavoastră știți, nu-i tocmeală!

PRORECTORUL (*enervat, consultându-și ceasul*) Spune odată!

MANASE: Codul Muncii interzice orice transfer, orice schimbare în cartea de muncă, în timpul perioadei prenatale și postnatale. Prin urmare...

PRORECTORUL Fantastic! Fantastic! De chestiunea asta uitasem! Asta, pentru a ocroti viitoarea mamă de traumatisme de astea...

NANA: Nu se poate! Nu se poate!... E împotriva logicii!

PRORECTORUL Aici nu e vorba de logică, ci de lege!

NANA: Adică, până și copilul ăsta care trebuie să vină pe lume e împotriva mea? E un abuz! Eu cred că legea interzice un transfer hotărât împotriva voinței mele, dar un transfer la cererea mea, prin voința mea, nu poate fi oprit!

PRORECTORUL: Asta e! Legea ne apără! Trebuie s-o cunoaștem și s-o respectăm.

NANA (*ride*): Vedeți? Vorbim aceeași limbă și nu ne putem înțelege! Va să zică, merit să ocup acest post...

PRORECTORUL: Absolut!

NANA: Dar nu-l pot ocupa din cauza circularelor interne, a hotărârilor în vigoare, a faptului că trebuie să nasc etc., etc... Și evident că în locul meu a fost angajat pe post de filolog, sau angajată — ca să rămînem la genul feminin — o fată cu dosar mai subțire, chiar mult mai subțire, nu-i așa? Și fără probleme prenatale!

PRORECTORUL: Tovarășă Moraru! Credeți că mie îmi face plăcere să vă resping dosarul? Credeți că eu nu vreau să ocupați postul ăsta, pe care-l meritați? Vă dau cuvîntul meu de onoare că, de data asta, am suferit și eu o înfrîngere. Am susținut și eu un candidat la postul ăsta. Pe fiica celui mai bun prieten al meu. Și a trebuit să mă retrag. Au intrat alte fete, pe care nu le cunosc, dar cu relații tari. Vreți să știți ceva? M-am săturat! Vă spun sincer, m-am săturat și eu de slujba asta a mea. Abia aștept să fiu dat afară!... Fiți înțeleaptă! Vă dăm șansa să reveniți peste cîteva luni! Sau peste cîteva ani. (*Îi întinde dosarul; Nana îl ia și îl rupe, după care iese.*)

Pe stradă.

ION Mi-e rușine de mine...

NANA Să nu-mi ceri scuze. Să nu-mi spui unde ai fost.

ION N-am fost în stare să păstrez curată nici măcar viața noastră.

NANA: Nu despre asta e vorba... Fapt e că ne-au făcut să ne pierdem zece ani din viață!

ION Niște lași! Niște sobolani!... cîte cuvînte, cîte promisiuni, cîte iluzii, cîte regrete...

NANA (*surizînd*): Toată viața nu facem altceva decît să dăm examene, să fim avizați, aprobați, parafați, stampilați, scoși din paragrafe, puși din nou în paragrafe, în niște paragrafe făcute, parcă, de niște oameni impersonali... Și ce cumplit te înhamă, uneori, cuvintele! Cuvintele spuse la ofițerul stîrrii civile, la o ședință, la o petrecere, la o șuetă aparent nevinovată... Nu?

ION Nana, iartă-mă. Toată viața am vrut să fiu un om de cuvînt. Și iată că viața, chiar viața mea personală, mi-a jucat o festă teribilă... Îmi pare rău!

NANA Parcă sînt blestemată! Tot ce fac, tot ce realizez trebuie să plătesc atît de scump! De ce? Oare numai mie mi se întîmplă să trec prin situații de-astea?

ION: Ori noi sîntem nebuni și ni se pare că ceilalți nu sînt în toate mințile, ori lumea e nebună și noi sîntem normali! În ce ne privește, refuz să cred că sîntem anormali!

NANA: Categorie! Noi sîntem în toate mințile. Și lumea e întreagă. Sînt însă și oameni care nu pot trăi decît pe dos. Și, uneori, punctul lor de vedere triumfă. Hai să mergem să mîncăm undeva, la un restaurant de lux. Să sărbătorim înfrîngerea ca pe o victorie a noastră, a faptului că am făcut tot ce am putut! Ne-am călcat chiar și în picioare! Vreau să rîd, să mă distrez!... Mă simt eliberată!

ION: Într-un restaurant unde să nu cînte nici o orchestră și unde să putem ciocni în liniște un pahar de vin... Să-i dăm dracului pe toți! Pe toți oamenii urliți din lumea asta!

NANA Îmi pare atît de rău că te fac să suferi...

ION: Nu suferința, ci lășitatea mea, abdicarea mea de la niște principii de viață — asta mă doare!

NANA: Ioane! Cred că o să nasc! Au început durerile... Vin peste mine, așa, în valuri... Ca un uragan... Nu mă mai pot ridica.

ION: Stai așa! Alerg la un telefon să chem salvarea! Nu! Mai bine chem un taxi!

NANA: Nu pleca de lîngă mine! Te rog... Poate-mi trece... Mi-a și trecut!

ION Să mergem acasă! Sau la spital. Acolo ești în siguranță.

NANA: Pe vremuri, femeile nașteau acasă. Ca mama. Fără educație prenatală... Nu-i nimic, o să-l învăț pe fiul meu să vorbească... (*Zîmbînd.*) Ce cercetare lingvistică mai grozavă vrei decît asta? Să ajuți un om să salte, în cîteva ani, de la natură la cultură!

Să repete istoria întregii omeniri! Să redescopere cuvintele, sensurile, culorile, formele, bucuria... (*Tresare și geme.*) Oh... E prea de tot! Nu mai pot suporta... Cred că într-adevăr începe. Numai că... n-aș vrea să nasc aici... chiar aici, pe stradă...

ION (*o ia în brațe*) Iubită mea... Imediat! Ajungem imediat. Oprim o mașină... Car-o fi... Și... Nu. E ocupat. Are comandă... Așa se retrage... Așa e particular. Un hoț! Ce să fac? Iau un hoț. E plină lumea de bandiți!

Casa familiei Moraru. Mașiniștii demontează, treptat, decorul.

PROFESORUL (*bucuros*) Am o veste mare pentru voi! Victorie! Astă-seară s-au rejudecat în senat, convocat de urgență, cererile și dosarele... S-a revenit asupra hotărârii de-acum o săptămână! În prezența primului secretar! Nana a intrat la institut! Sint fericit! Fericit! Acum are cine să-mi ducă mai departe ideile! În sfârșit, s-a făcut dreptate! Auziți?! A fost un scandal îngrozitor. Prorectorul și-a dat demisia. A fost învinuit de trafic de influență. A plîns, s-a rugat să nu fie destituit... Pînă la urmă, a fost sfătuit să renunțe singur... S-a făcut dreptate, domnule! Dreptate! Nu te bucuri?!

ION: Din păcate, prea tîrziu, domnule profesor...

PROFESORUL: Dar ce se întîmplă aici? Vă mutați?... Renunțați?! Tocmai acum, cînd am obținut cea mai mare victorie?!

ION: Domnule profesor, avem o fată! Una ruptă din soare. Una care plînge de se zguduie lumea. Și-apoi, ne mutăm. În două camere. Sîntem în plină explozie demografică, domnule profesor.

PROFESORUL: O fată? Să vă trăiască! Să vă trăiască! Pot s-o văd? Cînd s-a întîmplat?

ION: Acum cîteva zile. Ieri le-am scos de la maternitate. Sînt sănătoase amîndouă. Pe cea mică am lăsat-o în grija mătuoșilor și a bunicilor. Ne-am trezit dintr-o dată cu o groază de mătuoși, de unchi, de bunici, de veri și de cumnați.

PROFESORUL: Minunat! Va să zică, fată! Ai fi vrut băiat? (*Ion neagă.*) Să vă trăiască!

ION: Plînge de-ți rupe sufletul! Surorile m-au avertizat că o vreme n-o să avem liniște, nici ziua, nici noaptea. E adevărat că deocamdată nu cunoaște decît prima literă a alfabetului, dar o repetă cu o încăpăținare care bate toate recordurile. Preciș va ajunge și ea

o mare specialistă în teoria limbajului!

PROFESORUL: Are cui semăna!... (*Tresărind.*) De ce vă bateți joc de mine? Eu n-am vrut decît ca totul să iasă bine. Și pînă la urmă am învins! Merită să bem o șampanie! (*Desface sticla din ambalaj.*) O pregătisem să sărbătorim transferul... Să vă trăiască! Și Nana unde e? Nana!... Trebuie să-și facă din nou dosarul, pentru că am auzit că pe celălalt l-a rupt și i-l a aruncat în față prorectorului. Bine i-a făcut!

ION: Alt dosar. Nu. Mai bine nu. Să alergăm din nou după toate actele alea, să completăm din nou rubrici, adrese, adevărîțe, recomandări, copii după certificatul de naștere, de absolvire, fotografii-tip? Nu!

PROFESORUL: Orice om care ocupă un post nou e ca un nou-născut. Alte acte, alte rubrici, alte obligații. Nu putem scăpa de ele! Unde e Nana?

NANA (*gîfînd*): Aici, domnule profesor, la datorie...

ION: Nu trebuia să urci pe jos, draga mea!

NANA: Ce să fac? Nu merge liftul.

PROFESORUL: Te felicit! Am auzit că ai o fată ruptă din soare! (*O sărută pe frunte.*) Să-ți trăiască! Îți doresc să fii o mamă înțeleaptă și ascultătoare...

NANA: Mulțumesc... Voiam să mai privesc o dată casa, să-mi iau rămas bun. Cumplite sînt casele goale!

PROFESORUL: Nana dragă, pregătește-te să-ți iei postul în primire!

NANA: Mi l-am și luat: sînt mamă, domnule profesor!

PROFESORUL: Postul de filolog principal! S-a aprobat! Bucură-te, Nana! E o victorie a spiritului! Mi-am luat pînă la urmă inima în dinți și m-am dus personal la partid, la minister...

NANA: Vă mulțumesc, domnule profesor. Vă mulțumesc pentru tot ce ați făcut pentru mine. Dar m-am săturat să mă umilesc pentru un post pe care îl meritam. Nu mai vreau nici un transfer. Renunț!

PROFESORUL: Nu se poate, Nana! Ne facem de rîs! (*Către amîndoi.*) V-ați înțeles! Vreți să rîdeți de mine! (*Amîndoi tac fără să-l privească.*) Cum e posibil să renunțați tocmai acum?!

NANA: Prefer postul ăsta de mamă și de profesoară de limba română, undeva... cîndva... în timpul vieții noastre. Încă o dată vă mulțumesc, domnule profesor, dar, credeți-mă, nu mai pot, nu mai vreau. Îmi face chiar rău... La revedere. (*Iese.*)

ION: E dreptul ei. Femelle au un simț mai dezvoltat al demnității... La revedere, domnule profesor. Trebuie să

vă las. Dupăcum vedeți, ne mutăm. Lăsăm locul altora... Veniți pe la noi, la noua adresă, să vedeți minunea. Imediat ce ne-am aranjat, vă dăm un telefon. La revedere. (Iese și el.)

PROFESORUL (*desface sticla de șampanie*) „La mulți ani!” celei care a venit pe lume și nu poate încă vorbi! Îi vor mai trebui șaiszeci de ani ca să învețe să tacă! „La mulți ani!”... (*Îi descoperă pe mașiniști care vin spre el cu paharele întinse și le toarnă șampanie*). Oameni buni! Oameni buni, nu vă jucați cu viețile oamenilor! Nu vă bateți joc de visurile lor, pentru că greșelile voastre pot fi ireparabile!... Cîți ani vor mai trebui să treacă de acum înainte

ca să se nască o fată la fel de miraculoasă ca asta, care ar fi vrut să învețe toate limbile de pe pământ? Ca să ne cunoaștem mai bine și, în cele din urmă, să ne iubim?... (*Văzînd că nu mai e șampanie mașiniștii îi întorc spatele și ies ducînd ultimele elemente de decor*.) Uneori, ca să putem înțelege lumea, trebuie să-i întorcem spatele. Ca să-i ajuți pe oameni, trebuie să-i ții la distanță. Ca să vezi mai bine, trebuie să închizi ochii, și ca să-ți ridici glasul, trebuie să taci. Uneori! Uneori, numai... „La mulți ani!” celui care vine pe lume și care învață acum să vorbească! „La mulți ani!”

CORTINA

Carnet A.T.M.

- Cluj-Napoca
- Iași

Cluj-Napoca. Microstagii une clujeană între 11 și 13 aprilie. Teatrul Național prezintă în fața unui grup de critici și oameni de teatru din București (Dina Cocea, Ana Toboșaru, Valentin Silvestru, Margareta Bărbușă, Liana Cojocaru și Dinu Kivu, cărora li se alătură, bineînțeles, și colegii lor clujești) trei dintre premierele sale recente: *Antigona de Sofocle* (regia Kincses Elemér), *Vrăjitoarea Cik*, spectacol pentru copii de Victor Nicolae (regia Dorel Vișan) și *Seară cu dans de Sorana Coroamă Stanca* (aflată în sală în dubla ipostază de autor și regizor). La Teatrul Maghiar de Stat se văd *Ifigenia de Mircea Eliade* (regia Alexandru Dabija) și *Tango de Mrožek* (regia Tompa Gábor). Toate — spectacole demne de interes, care provoacă dis-

cuști aprinse — purtate în prezența președintei Comitetului județean pentru cultură și educație socialistă, Maria Cristian — dovădind că mișcarea teatrală din Cluj-Napoca se află, astăzi, într-un moment de evidentă efervescență. Prezența numeroasă a criticilor clujești (Doina Modola, Ion Cocora, Mircea Ghițulescu ș.a.) este — fără îndoială — unul din factorii ei stimulatori.

Iași. O nouă acțiune în colaborare cu Teatrul pentru copii și tineret din Iași. De data aceasta, grupul A.T.M. este completat de o serie de reprezentanți ai Centrului român al OISTAT, ai Facultății de scenografie și ai Institutului de arhitectură — arhitectii scenografi Traian Nițescu, Dan Jitanu și Dorin Ștefan. Și nu întimplător, căci unul dintre obiectivele principale ale acestei acțiuni este o vizită pe șantierul viitoarei clădiri a Teatrului pentru copii și tineret, edificiu modern și impunător, unic în țară, cu o funcționalitate multiplă, care se află acum în stadiu de finisare. După examinarea atentă a lucră-

rilor, făcută împreună cu reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat (tov. Maria Crăcoschi, directoarea cabinetului județean de partid, Cicerone Medeleian, instructor al Comitetului județean pentru cultură și educație socialistă, și ing. Mihai Șuhan, directorul direcției tehnice de investiții a Consiliului popular Iași), reprezentanții ai constructorilor și proiectanților (ing. Radu Micu și arhitect Dan Vișan), ai filialei ieșene a U.A.P. în frunte cu președintele ei Liviu Suhar urmează o discuție foarte aplicată, în care se caută (și se găsesc!) soluții concrete de rezolvare a unor probleme mai dificile. Celor trei citați mai sus li se alătură și Paul Cornel Chitic, care discută principiile ce trebuie să prezideze viitoarea decorare interioară a teatrului. În paralel, se vizionează spectacolele Teatrului pentru copii și tineret (Coșul și soarele de Al. I. Fridus, regia Constantin Brehnescu, Prislea cel

(Continuare la p. 91)

Dinu KIVU